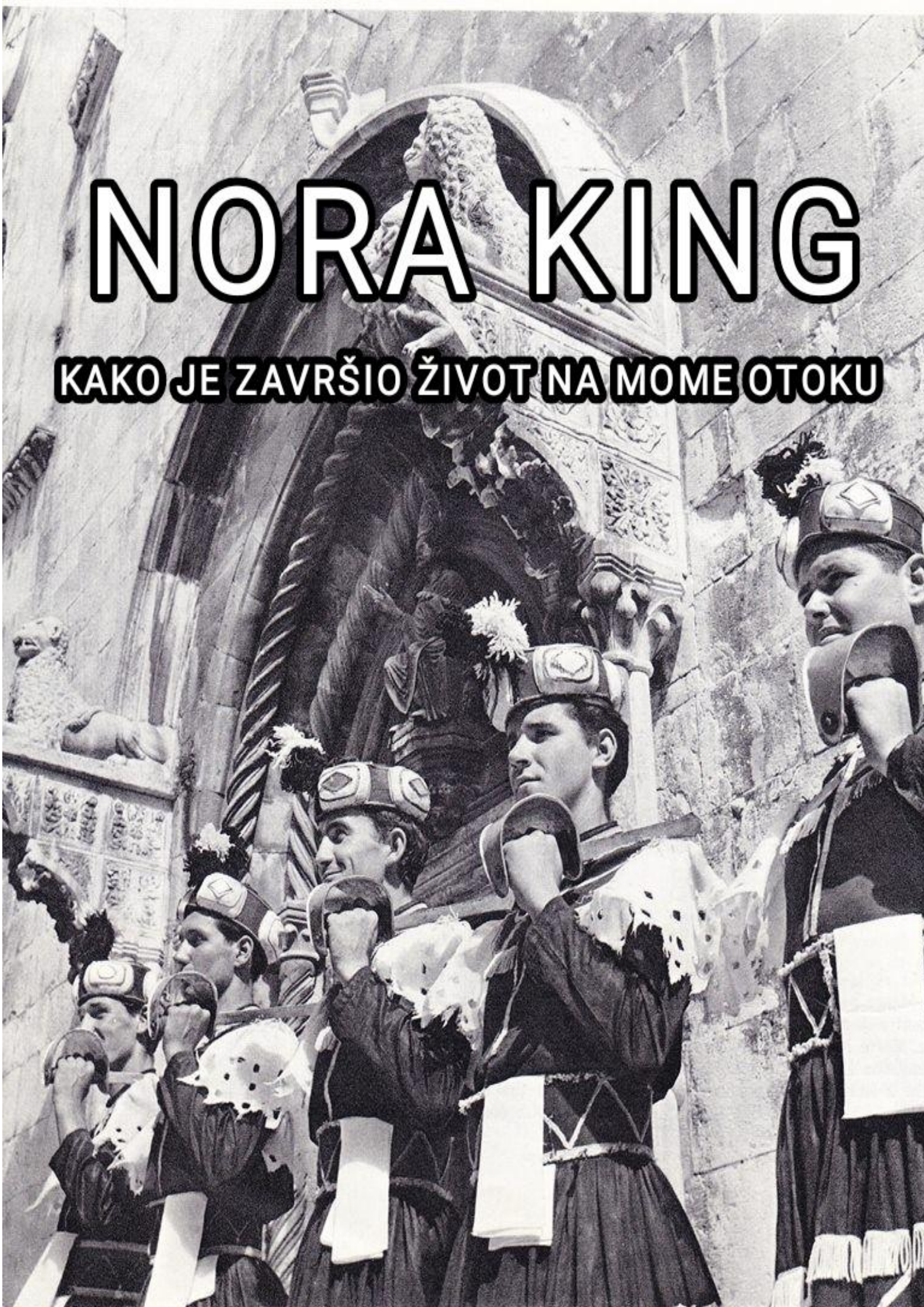

NORA KING

KAKO JE ZAVRŠIO ŽIVOT NA MOME OTOKU

Nora King

KAKO JE ZAVRŠIO ŽIVOT
NA MOME OTOKU

1.

Vozila je prema ACI marini i osluškivala kamenčiće kako se odbijaju od donji dio limene karoserije auta. Pretpostavila je da će je oštetiti. Pritisnula je papučicu gasa malo jače i auto je poskočio, zatim zakašljao i preskočio. Malo ju je zanimala cesta, ali uspjela je izravnati putanju. Jedan kamenčić udario je u vjetrobransko staklo i ostavio novu pukotinu. Bila je umorna, a njezin radni dio dana tek je bio počeo.

Parkirala je na mjesto rezervirano za taksi i pričekala nekoliko trenutaka. Pogled na parove kako se zaljubljeno drže za ruke i guguću jedno drugome, ispunio ju je očajem. Zatvorila je oči i duboko udahnula. Ne može sada otvarati tu Pandorinu kutiju. Stoga je otvorila vrata auta i istupila ispred baš kao i svaki puta dosada. Kad je prije nekoliko tjedana počela raditi, osjećala je nelagodu voziti ovaj trošni auto i stajati pred njim na suncu. Prednji dio haube već je bio načet od soli u zraku, a zrak u gumama trebalo je stalno provjeravati. Iako ju je svekrva uvjeravala da ništa nije s prednjom desnom gumom, primijetila je da se svako malo prazni.

Ugledala je majku i dijete. Iza njih stajao je prosijedi muškarac u lanenoj košulji. Žena je bila snažnije građe i nekako se umorno gegala prema naprijed. Haljina joj se njihala lijevo desno poput metronoma, ali torzom je čvrsto držala malu djevojčicu, sigurno uz njezina prsa. Muž je mahnuo i ona se nasmiješila. Otvorila je vrata prtljažnika i preuzela manju torbu iz njegove ruke. Krenula je potegnuti i preostala dva plava kofera, kad je osjetila oštru bol u predjelu donjeg dijela trbuha. Izdahnula je i odmorila na tren.

„Ja ću.“ Ponudio se muž, nakon što je obrisao rukavom košulje znoj s čela.

„Oprostite.“ Samo je sramežljivo protisnula i bila ljuta na sebe. Sad može zaboraviti na napojnicu.

Miris vrelog ljeta i morske soli dražio je njezine nosnice, dok je zatvarala vrata prtljažnika. Krenula je prema stražnjim vratima i otvorila ih. Kad su se svi smjestili, vratila se na vozačevo mjesto.

„Dobrodošli na San Marco.“ Rekla je i osmijehnula im se u retrovizoru. „Jeste li prvi put ovdje?“ Pokušala je zadržati osmijeh i zainteresiranost, iako se bol i dalje hranila njezinom nutrinom bez milosti.

„Da, da. Predivno je!“ Rekli su na nekom rusko-hrvatskom. Poželjela im je još jednom dobrodošlicu i ugodan boravak na ruskom. Žena joj je uputila iznenađen pogled i smiješak. Njezin muž pokazao je natipkanu adresu na zaslonu mobitela. Bila je to adresa u centru mjesta. Hotel s pet zvjezdica, čiji je restoran imao i dvije Michelinove zvjezdice. Sjetila se kako je njezin muž obećao odvesti je tamo jednom, ali nikada nije bilo vremena.

„To nije za nas domaće. To je za strance.“ Rekla je njegova sestra Tanja. „Tamo van je kava dvadeset i pet kuna!“ Vrisnula je iz toaleta tada. Dujam je odmahnuo glavom i usprotivio se.

„Ići ću. Iman i ja pravo vidit kako je ondi.“ Završio je tješeći je.

Dijete je izgledalo kao da je zaspalo majci na rukama i stišala je glazbu na radiju. I tako nikada nije osobito voljela slušati glazbu dok vozi. Vožnja potiče sanjarenja, a glazba emocije. Izdržavanje toga dueta bio je prevelik napor.

Muž je platio karticom i baš kao što je predviđjela, nije ostavio napojnicu. Izašla je iz auta i otvorila prtljažnik. Bol se pojačala kad je potegnula manju plavu torbu. Trudila se ne povući je naglo, ali težina je učinila svoje. Progutala je gustu slinu. Od umora joj se zacrnilo pred očima. U tom trenutku zamrljala je svjetlo-plave traperice i bež mokasinku kotačem kofera. Bijes je bio dovoljan da je vrati u stvarnost. Muškarac je preuzeo preostali kofer i torbu, a ona ih je pozdravila i sjela natrag u auto. Pogledala se u zrcalo. Šminka joj je bila razmazana do pola kapka. Izgledala je kao da ima podočnjake. Iako ih nikada prije nije imala, sada više ni sama nije bila sigurna u to.

„JEDAN U TRNOVO.“ Pisalo je na zaslonu mobitela. Do tamo je imala čak više od pola sata. Mrzila je što svekrva sve piše velikim slovima. Bilo je nešto zapovjednički u tome, ali znala je da Mara ne razmišlja tako daleko. Ona je bila jedna od onih ljudi koji samo učine nešto, bez previše razmišljanja.

Kao i kad tipka poruke strancima na engleskom i njemačkom služeći se online prevoditeljem i predlošcima u porukama. Samo utipka i poruka dopre do druge strane. To je neposrednost i samopouzdanje kojemu se samo jednom divila, a ostatak vremena smatrala ludošću. Poželjela je da je barem jednom i sama imala to samopouzdanje i poslušala svoj unutarnji glas. Ali sad je i tako bilo prekasno.

Osjetila je svu težinu dana kako se spušta u zalasku sunca koji ju je pratio do Trnova. Kad je nakon gotovo sat vremena stigla na odredište, znala je da će je dočekati ljutita lica. Mara je ponovno obećala nešto što ona ne može ispuniti. Pokušala se ispričati mušterijama kako je u pitanju bila nesreća na cesti i da nikako nije mogla voziti brže, ali njihova lica govorila su sve. Zнала je da će ponovno ostati bez napojnice. Tješila ju je činjenica kako je čitava noć pred njom, ali instinkt joj je govorio kako će se Dujam tome usprotiviti. Iako je inače dopuštao da vozi do kasno u noć, danas nije vozio noćnu i neće moći zaspiti bez nje. Radili su na djetetu i uvijek je morala biti spremna između vožnji.

„Dobar dan učiteljice!“ Pozdravio ju je glasić malenog dječaka i sažaljivi pogled njegove majke dok je utovarala jedan oveći kofer stranaca na odlasku iz Trnova.

„Dobar dan Vicko!“ Nasmiješila se i kimnula i njegovoj majci. I dalje je osjećala nelagodu kad bi srela svoje učenike. Bili su praznici i svi kolege iz škole u kojoj je radila ostatak godine bili su na odmoru ili u Zagrebu. Osjećala je sram što je ona morala raditi. Htjela se opustiti. Imala je planova za ljeto. Samo, zaboravila je da planove više ne može provoditi kako ona želi. Sada je u bila u braku. Odlučivanje u dvoje bio je nekakav neobičan proces na koji se još uvijek nije posve naviknula. Osjećala je da se Dujmu ništa nije dalo. Sve što je planirao ovo ljeto bilo je voziti taksi. To je bio plan svih članova obitelji u kući u kojoj su živjeli. Zato je i ona prihvatila igru.

Zapravo, nitko joj nikada nije rekao da mora raditi, ali to se nekako podrazumijevalo. Isprva je sebi predbacivala da je možda ipak sve umislila, ali ni muž joj nikada nije rekao da ne mora, pa je mislila kako je potrebno samo pokazati dobru volju. Dobra volja pretvorila se u još jedan posao s prekomjernim radnim vremenom. Nadala se kako će im ipak ostati nešto novaca za tjedan dana godišnjeg odmora prije kraja ljeta. I to ju je držalo većinu vremena.

Vrućina je i danas bila neumoljiva. Iako je sunce već bilo na zalasku, povjetarcu nije bilo ni traga. Sitni kamenčići zabijali su joj se u mokasinku dok je izlazila na pauzu. Noge su joj bile tako teške i umorne. Bila je žedna. Popila je jedinu bočicu vode koju se sjetila ponijeti. Čak i nakon godinu i nešto dana ovdje i dalje se ne snalazi po mjestima gdje bi mogla kupiti vodu, hranu. Tako bi joj sjela kava. Makar je pila i sama. To je ionako postao običaj na ovom otoku otkad ju je sudbina bacila na njega.

Dujam joj je obećao kako će ovo biti samo privremeno rješenje i da ne može u pet mjeseci očekivati čudo. Kupiti kuću bez kredita nije lako. Dotad je valjalo živjeti kako se može, pa onda jednom i kako budu željeli.

„Pet mjeseci.“ Pomislila je. Tada su posljednji put razgovarali o tome. Ta spoznaja tako ju je iznenadila da je zaboravila na žeđ i sada već laganu glad koja joj se oprezno primicala. Šokirani pogled na njegovome licu kad je posljednji put potegnula tu temu, tako ju je zablokirao da nije ni primijetila koliko je vrijeme proletjelo. Srećom ili nesrećom ovdje je i vrijeme bilo relativno. Sad joj se primjerice činilo da brzo prolazi, ali inače, između obaveza i čekanja da joj se bračni život pokrene, činilo se kao da prolazi vječnost, dok ostalima teče poput svjetlosne godine.

„Nemoj toliko mislit. Pusti nek sve ide kako treba.“ Rekao je tada.

„Ali ništa ne ide kako treba. Prepuštanje je za one kojima je život dobar.“ Odgovorila je, ali imala je dojam da je nije shvatio. Je li bilo moguće da je njemu sve ovo dosada bilo dobro? Ta ju je pomisao toliko zgrozila da je osjetila mučninu. Onu gorku koju trpiš predugo da ti transformira tijelo u ljepljivu masu. Osjećaš kao da si od želatine i lelujaš ovisan o toj nemiloj patnji koja te premeće i poigrava se nemilo s tobom.

Primila se za majicu i povukla je, samo znoj ju je previše slijepio za tijelo. Odustala je. Neka bude. Evo, prepušta se. Trenutku potpunog očajja i dalje žedna. Taj grubi, pješćani osjećaj ribao je njezin jednjak jače. Znala je da nema vremena misliti o njemu, jer je čula zvuk još jedne poruke.

„JESI IH UZELA?!“ Pitala je svekrva.

Pogledala je oko sebe i vidjela kako joj stižu dvojica muškaraca. Nikad joj nije bio ugodan ovaj dio posla. Voziti nepoznate muškarce noću. I to je pokušala objasniti za stolom jednog jutra, kad su pili tursku kavu koju je mrzila. Ljutito su je gledali, a Tanja, Dujmova sestra joj se smijala. Ona nije imala tu sreću raditi ovaj posao, jer je uspjela ostati u Zagrebu i dolaziti ovamo samo kratko kad bi imala godišnji ili spojila par dana u produženi vikend.

Osjetila je bijes što i njoj život nije dopustio ostati tamo odakle je došla, ali nikad je se nije niti pitalo gdje će živjeti. Previše se toga ovdje podrazumijevalo, na njezinu štetu. Pokraj tri nekretnine, ona je živjela ovdje u ovom iznajmljenom potkrovlju. Sada ih je bilo sedmero. Osmero s rođakom koji je vlasnik kuće, od kojega iznajmljuju kat.

„Taksi?“ Rekao je jedan mlađi muški glas. Bio je visok i vitak. Nije mu dobro vidjela lice, ali samo je kimnula glavom i sjela na vozačevo mjesto. Osjetila je da nešto ne valja, ali svejedno je upalila auto kad su se obojica smjestili. Kad je počela voziti, auto je počeo poskakivati i odmah je znala, guma je sigurno potpuno prazna. Svejedno je zamolila dvojicu putnika za strpljenje i izašla provjeriti stanje. Da. Posve prazna. Krenula je udariti mokasinkom od bijesa po blatobranu, ali nije htjela upropastiti savršeno solidnu cipelu. I tako drugu nije imala gdje kupiti. Barem ne ovim tempom kojim je radila.

„Žao mi je, ali guma mi je prazna.“ Slegnula je ramenima na što su je dvojica gledali u čudu.

„I šta sad?“ Rekao je mršavi, dok je drugi nešto opsovao i primio se za mobitel.

„Žao mi je. Pokušat ću organizirati drugi prijevoz.“ Rekla je i nazvala svekrvu, ali nije se javljala.

„Alo.“ Rekao je Dujam s druge strane.

„Hej, jesi blizu Trnova? Guma mi je prazna, a mušterije čekaju.“

„A nisan. Nemoj me sad i ti. Kako nisi vidla u gradu da je prazna?“

„Znala sam. Rekla sam Mari, ali rekla je da će bit dobro. Pa evo, nije.“

„Pusti sad nju. Nije te razumila valjda.“ Odvratio je, na što je ona preokrenula očima.

„Pusti ih.“ Zaključio je.

„OK. A što samnom?“ Pitala je, ali već je bio prekinuo poziv.

„Jeb...“ Krenula je, ali se zaustavila kad je vidjela dvojicu kako su već stajala vani i čekala vozilo koje je prilazilo.

„Žao mi je.“ Još je jednom ponovila. „Biste li mogli samo pitati, ako bi mi mogao pomoći s rezervnom gumom?“ Pitala je, ali kad se auto zaustavio, bio je to konkurentski taksi. Dobila je naredbu kako s njima ne smije razgovarati. Odlučila se oglušiti o tu zapovijed. Nije imala namjeru noćiti ovdje na praznoj cesti iza Trnova.

„Dobar dan. Oprostite. Trebala bi pomoć s gumom.“ Rekla je čovjeku koji je sjedio za upravljačem. Bio je znojna lica i teško je disao. To što je bio pretio dodatno mu je odmagalo.

„A za mi je. Ne moren sad. Triba ih odvest prvo.“ Odvratio je i brzo nastavio naprijed. Shvatila je kako će se vratiti, ali nakon još pola sata čekanja, kad nijedan auto nije prošao iz oba smjera, počela je osjećati nelagodu. Upalila je sva četiri žmigavca i ostala sjediti unutra.

Znala je što sada slijedi. Utvare. Bilo bi dobro da se radi u pravim utvarama, ali nažalost, bile su to njezine misli. Počet će razmišljati i preturati sve što je muči ako netko smjesta ne naiđe i ne pomogne joj promijeniti gumu. Upalila je mobitel i pokušala potražiti video upute o tome kako promijeniti gumu, ali nije bilo interneta. Nije se mogao učitati, a i signal se gubio na trenutke. Ako ovdje ostane, neće moći zvati nikoga, a baterija joj je na zadnje dvije crtice. Primila se za glavu i počela plakati. Osjetila je kako crne misli kreću u svoj pohod. To podrhtavanje bilo joj je dobro znano.

Morat će improvizirati. Izašla je iz auta i otvorila prtljažnik. Ponijela je rezervnu gumu i osjetila kako joj je puknuo nokat dok ju je vukla prema naprijed. Mrzila je taj osjećaj. Trebala je muškarca koji će joj promijeniti gumu, otići na večeru i na manikuru. Ovdje je bilo nemoguće pronaći pristojan salon. Ona dva su bila namijenjena turistima i preskupa za lokalce.

Krenula je dizalicom podizati auto, ali nije joj išlo. Kad je pokušala i sedmi put, kraj nje se odjednom stvorila znatizeljna crna mačka, jarkih crvenih očiju. Svijetlile su prijeteće u mraku dok je mahala tim debelim crnim repom. Od straha je odskočila i rezervna guma se otkotala u mrak. Primila se za glavu i trudila suzbiti suze. Odlučila se vratiti natrag u auto, jer su se nekakve neobične ptice, čiju vrstu nije znala, počela skupljati oko nje i nadlijetati joj iznad glave. Bila je tako umorna. Nije mogla ni sanjati da će joj danas trebati toliko snage. Voljela bi da je jela nešto osim onog mršavog doručka. Pitanje je bilo hoće li išta jesti. Trgovine se već zatvaraju, a kod kuće sigurno nema ničega. Ako i ima, ostali će se vratiti prije nje i ostat će kratkih rukava. Dujam je već sigurno pojeo treću pizzu. Ako još jednom u životu vidi pizzu, bacit će se s litice.

Taman kad je usne stala oblikovati u vrisak, koji se već krenuo spuštati iz njezina ždrijela, pokraj nje se zaustavio auto. Na cesti oko njih nije bilo nikoga, a bila je mrkla noć. Kad je izašao, shvatila je da se radi o muškoj osobi. Bio je sam u autu i nije znala bi li trebala osjetiti olakšanje ili nastaviti osjećati strah.

Onaj vrisak sada se činio kao dobra ideja i krenula je u panici zvati muža. Nije odgovarao na poziv, a na ekranu je bljesnulo upozorenje kako je baterija pri kraju. Gledala je panično po kabini auta, ima li nešto za samoobranu ili će ipak trebati ozbiljno riskirati i pokrenuti auto u ovakvom stanju. Uočila je samo kemijsku olovku. I baš kad je razmatrala da je upotrijebi kako bi mu je za slučaj pljačke ili napada snažno zarila u oči, njegova ruka je pokucala na staklo vozačeva prozora.

Smirila se poput leša u lijesu i gotovo posve zaustavila disanje. Kucanje se ponovilo, ovoga puta pod svjetlom mobitela.

„Dobra večer. Trebate li pomoć?“ Izgovorio je na engleskom.

Progutala je slinu i uplašeno kimnula glavom. Baš kad je mislila da taj njezin plahi mig nije ni primijetio, zamolio ju je da barem malo odškrine prozor i pitao govori li engleski.

„Da. Govorim. Dobra večer.“ Odvratila je nakon što je malo, jedva primjetno spustila prozor.

„Izgleda da Vam je otišla guma. Ako dopustite, pomogao bih Vam.“ Rekao je, na što je kimnula opet.

„Hvala. Ali ako Vam se žuri, ne morate. Pričekat ću pomoć.“ Na to je muškarac zastao i ogledao ispred i iza sebe u pustoš koja ih je okruživala.

„Ako može, pomoći ću Vam promijeniti gumu i pričekati pomoć zajedno s Vama.“ Govorio je i dalje kroz onu tanku spuštenu liniju prozora.

Bilo je nešto toplo i prijateljsko u njegovom glasu. Odlučila mu je povjerovati.

„Dizalica je tamo. Ali guma... Guma mi je otklizala s ceste.“ Rekla je tužno kad se sjetila.

„U kojem smjeru?“

„Tamo?“ Pokazala je desnom rukom prema polju.

„Ostanite unutra samo malo.“ Rekao je i krenuo prema smjeru u kojem je pokazala. Otrfknula je na tu njegovu izjavu. Nije niti mislila izlaziti. Muškarac se nije vraćao neko vrijeme, ali nitko novi nije bio ni na vidiku. Pogledala je prema gore. Na nebu su sad jurišali šišmiši. Premda ih nije mogla dobro vidjeti, taj kreštavi zvuk je dobro znala. Ptice su se čule u daljini.

Sad su joj se činile draže. Nije bila sigurna čini li joj se ili se zaista počela spuštati magla. Nestrpljivo je pogledavala prema naprijed, ali nijedan auto i dalje nije prolazio. Baterija na mobitelu bila je prazna. Posegnula je u pretnac tražeći punjač. Odgurala je hrpetine papira i računa unutra. Sad će to sve morati ponovno slagati. Uzrujana zbog toga shvatila je da joj jednako mrsko kao i ova situacija u kojoj se sada nalazila. Zapravo, ova neizvjesnost joj je nekako draža. Osjetila je kako je rukom prešla preko omota od čokoladice. Uzdahnula je. Nastavila je grabiti prema njoj i napokon je uspjela izvući. Taj trenutak olakšanja učinio je da sve oko nje nestane, dok je otvarala dalje već načeti omot. Glad je bila nemilosrdna. Čak se nije ni htjela zapitati koliko je ta čokoladica tu. Znala je sam da je njezina, ali ne i kad ju je tu ostavila.

Prislonila je usne na poluotopljenu čokoladicu i zagrizla. Nije je još puno ostalo, ali bit će dovoljno za malo olakšanja. Zbog ponovnog kucanja na staklo prenula se i ispala joj je u krilo. Način na koji je uperio svjetlo u nju, učinilo je prizor još gorim. Odbacila je omot s ostacima čokoladice na suvozačevo sjedalo i pokušala umanjiti sramotu koja joj se popela za vrat.

Otvorila je vrata i izašla van.

„Evo je. Hajde samo izađite, da je mogu zamijeniti.“ Rekao je muškarac i odmah prionuo na posao. Kleknuo je do kotača i krenuo brzim pokretima montirati dizalicu. Auto se počeo dizati, a ona je samo stajala i promatrala ga.

Trebalo je tek nešto više od desetak minuta i auto se vratio u početni položaj. Nisu progovorili ni riječ cijelo to vrijeme. Osjetila je nekoliko kapi kiše na ramenu. Godilo joj je, ali nije htjela kišu. Svi će se sjuriti i početi zvati taksije, a ona više nije mogla raditi. Znala je da će joj sigurno predbaciti što nije mogla odmah natrag do mjesta, ali u pitanju je bila viša sila. Samo,

kako im to objasniti. I nakon godinu dana života pod istim krovom, i dalje ih nije razumjela. Kao da su govorili dva jezika. I dalje je postojao tim njezina muža i obitelji i nje. Ništa se nije mijenjalo. Čak i ovaj zadnji poziv, iako nije ništa rekao, znala je da joj zamjera. Mogla je zaraditi još barem dvije vožnje. Da je njegova majka bila u pitanju, snašla bi se već nekako, ali ovako nije. Niti joj je bilo previše stalo. Razočaranje je začarani krug. Jedan korak naprijed, dva natrag i nikada ne nestaje. Samo je navikneš da ćeš nekoga razočarati.

„Gdje držite ovo?“ Pitao je držeći dizalicu u rukama.

„U prtljažniku.“ Rekla je i otvorila ga.

Prišao je i odložio dizalicu, zajedno s probušenom gumom. Obrisao je ruke od traperice i pružio je njoj.

„Ja sam Logan. Drago mi je.“ Crni pramen kose dodirivao mu je čelo i gledao je dolje u njezine oči kao su na prvom danu predavanja i želi posuditi njezine bilješke. Osjetila se tako malenom dok ga je promatrala. Samo se nasmiješila i pustila da mu ruka ostane u zraku nekoliko sekundi, dok je napokon nije primila.

„Nikolina, drago mi je. Hvala Vam.“

„Nikolina. Nema na čemu. Želite li možda pojesti nešto sa mnom? Čuo sam da Trnovo ima lijep restoran.“ Sjetila se kako vjerojatno misli na onu konobu kamo je jučer vozila Čehe.

Nije još bila unutra. Dujam ju je obećao odvesti, ali nikada nisu uhvatili slobodni trenutak.

„Ne mogu. Hvala. Nisam gladna.“ Slagala je. Bilo joj je neugodno priznati koliko je gladna i da je sprječava jedino to što se trenutno osjeća poput strašila nakon ovakvog radnog dana. Otići spontano na večeru sa strancem sigurno bi bio trn u oku mještanima i sve bi prenijeli njezinome mužu. Nasmijala se sama sebi. Toliko je izgubljena da je na njega potpuno zaboravila.

Još jednom je pogledala te smeđe oči, koje su djelovale toplo i nimalo poput onih serijskog ubojice. Zapravo nije mogla zamisliti kako izgleda pogled serijskog ubojice, ali Logan se nije činio kao psihopat. Činio je ključna riječ. Njezina procjena muškaraca rijetko je bila točna, pa je zaključila kako bi bilo najpametnije što prije otići natrag u mjesto. Želudac je izdajnički zajaukao. Nije pomoglo čak ni to što je uvukla trbuh.

„Jeste sigurni? Imate... ovdje...“ Pokazao je prstom na usne. Vanjskom stranom dlana prešla je preko usana, ali nije osjetila ništa.

„Ovdje.“ Ponovno je pokazao prema kutu usana, ali je ovaj puta instinktivno posegnuo prstom za njezinima. Palcem je nježno protrljao preko njezinog lica i pokazao mrlju od čokolade na jagodici prsta. Nije se mogla sjetiti kad joj je posljednji put bilo tako neugodno.

„Oprostite. Nisam htio...“ Rekao je i spustio glavu. Nešto je u tome bilo simpatično i nasmiješila mu se. Pogledom je odlutala na njegove ruke i tetovaže koje su provirivale ispod zavrnutog rukava košulje.

„U redu je. Moram ići. Želim Vam lijep boravak ovdje.“ Rekla je naučeno i koraknula prema sjedalu.

Logan je zatvorio vrata prtljažnika i došao ponovno do njezina prozora.

„Nikolina. Hoćete da Vas otpratim? Iz kojeg ste mjesta?“ Na to je nadignula obrve. Pitala se zašto je ovaj stranac želi pratiti autom do mjesta.

„Ne morate. Hvala.“ Rekla je i upalila auto. Pokazao joj je rukom da pričeka. Zatim odšetao do auta i vratio se s nečim u rukama.

„Uzmite barem ovaj sendvič. Uzeo sam ih previše na benzinskoj postaji i bilo bi šteta da propadnu.“ Ugurao je jedan sendvič kroz otvoreni prozor. Kapljice kiše počele su gušće padati i sada su već lijevale po staklu i njemu. Nije dopuštao da odbije njegov mali dar.

„Hvala. Stvarno moram ići. Kisnete.“ Rekla je i položila sendvič na krilo.

„Stara Luka.“ Rekla je na odlasku. „To je moje mjesto.“ Nije čuo ovo posljednje, jer je već krenula, ali bilo joj je dovoljno teško što je sama čula vlastite riječi. Zvučale su neiskreno. Stara Luka nikada nije i neće biti njezino mjesto.

2.

Kuće su se odjednom činile tijesne kako se primicala bliže vratima njihove kuće. Njihova kuća u ulici bila je jedina koja nije imala vlastiti prilaz. Trebala je gotovo cijela godina da bi shvatila kako je siromašna. Teško je prihvatila činjenicu da se udala u siromašnu obitelj. Nije očekivala udati se bogato niti je trebala muškarca da joj riješi sva životna pitanja, ali očekivala je da će joj suprug biti netko tko joj je ravnopravan po pitanju svega, pa tako i prihoda. Njezina prosvjetarska plaća bila je dobar početak. Uz taj posao uvijek je mogla raditi još jedan. Samo priželjkivala je da to bude prevođenje ili lektoriranje. Nikako ne vožnja taksija. Sada više nije bila sigurna ni kako se dopustila nagovoriti na to. Možda je ipak postojao izbor, samo ga ona nije vidjela i sada je tu, u slijepoj ulici. Ponovno je osjetila to pitanje na vrhu jezika, kad je ugasila motor auta. Je li dala ovome mjestu priliku? Je li ga prebrzo otpisala? Treba li si samo dati još malo vremena? Možda se ipak prilagodi i zavoli ga. Onaj prkosni dio u njoj govorio je da nema šanse, ne pokraj onolike civilizacije i života koji je izvan otoka. Nikada nije bila žena za otok. To nije bio dogovor. Trebali su otići u Zagreb. Ovo nije bio dogovor. Tu nije bilo kompromisa. Nije bilo nje. Cijela ta situacija i splet osjećaja počeo je utjecati na osjećaje prema Dujmu. Je li ikada bio svoj ili je sve bila samo igra da bi je dovukao ovamo? Odjednom se on činio poput velikog glumca koji je samo gledao kako ostvariti svoj cilj – život na ovom otoku.

Život na otoku nikad joj se nije činio mogućim. Sjetila se kako je jednom otišla na ljetovanje s prijateljicom na Šipan. Bile su dva tjedna na otoku i obje su ga mrzile. Svaki dan vozile su se trajektom za Dubrovnik. Išle bi onim u šest sati. Njime su išli i mještani koji su radili u

Dubrovniku. Promatrale su ih i smišljale priče o njima. O njihovim dosadnim životima. Katarina, njezina prijateljica imala je čak teoriju kako su svi otočani međusobno u rodu. Ipak je izbor ljudi bio malen i oskudica svega svakodnevno je stanje na otocima. I sama se počela pitati tko li je sve od Šipančana nastao incestom. Po izgledu nekih od njih, dalo se pretpostaviti svašta. Šalile su se na njihov račun kako bi umanjile vlastito nezadovoljstvo odabranim mjestom za godišnji odmor.

Po praznim pogledima činilo im se kako ni mještani ne vole život na otoku, ali ipak tamo žive, jer nemaju izbora. Ona je ipak prije svega bila kontinentalka. Naviknuta na prometnu povezanost i dostupnost svega. Prošla zima naučila ju je kako vrijeme sporo ide. Toliko sporo da to nije moguće objasniti riječima. Zvala je svoje roditelje. Prečesto. Znali su da nešto nije u redu, ali nije htjela priznati poraz. Kad ju je mama pitala što se to tamo događa da je tako tužnoga glasa, slagala je da je sve u redu. Više ih nije zvala tako često. Jedva je preživjela zimu. Nije mogla ni zamisliti kako će za samo dva mjeseca ponovno sve utihnuti, a onda opet doći to nemilosrdno doba kada i ono malo radosti nestane. Ponovno će se svi pretvoriti u divokoze i planinariti od dosade po obližnjim planinama i prepričavati tračeve od ljeta i moralne ekloge o susjedima. Primila se za glavu i osjetila kako će završitati.

„E!“ Rekao je ženski glas s druge strane prozorskog stakla i zakucao nekoliko puta po njemu.

Bila je to Dujmova sestra Sanja. Otkako se vratila iz Kanade s mužem konobarom nikako nije propuštala priliku za usporediti lijepi i mirni otočki život na San Marcu s onime u Edmontonu. On je pak svaki dan vapio za tim istim užurbanim i hladnim kanadskim gradom, jer se nije vidio dugo u ulozi taksista. Ona je radila na recepciji hotela i uživala prati rublje, peglati ga i slagati uz pjesmu. Rekla je kako joj je od sveg posla najdraže biti njegova supruga.

Nikolina još uvijek nije imala mišljenje o svome braku. Barem ne ono koje se moglo reći naglas. Druge žene molile su se da rode dijete, a ona je svaki mjesec molila Boga za mjesečnicu. Dosad joj je uslišao molitve redovito, ali nije znala dokad će biti u Njegovoj milosti. Dijete bi je trajno vezalo za otok i osjećala bi se kao živa zazidana u zidu ove obiteljske kuće bez fasade.

Pogledala je u Sanju i nije imala snage progovoriti. Sve misli svijeta sručile su se na njezin jezik i učinile ga nevjerojatno teškim.

„E! A nisi u ACI marini, a?“ Rekla je zbunjena pogleda. Kao da se apsolutno ništa ne može dogoditi nego samo voziti taksi i služiti jedinom važnom obiteljskom poslu. Pitala se zar je moguće da je na otoku na kojemu gotovo svi iznajmljuju barem i jednu sobicu, ona pripala obitelji koja iznajmljuje od drugih.

„Kiša će. Svi će krenit zvat.“ Nastavila je Sanja.

Nikolina je izašla iz auta i zaključala ga.

„Pukla mi je guma. Kao što sam i upozorila da hoće. Nitko mi nije pomogao. Stajala sam sama na cesti.“ Govorila je umornim monotonim glasom.

„Gladna sam. Ima li što za jesti?“ Pitala je reda radi iako je odgovor znala.

„A nema, svako se snalazi kako zna. Grgur je ia pizzu, mater isto, a ja i Zvone ćemo izist nešto kad se vrati.“ Rekla je Sanja.

U torbici je dlanom stisnula onaj sendvič koji je počela grickati još u autu. Otišla je u njihovu spavaću sobu i sjela na krevet, nakon što je uzaludno, po tko zna koji put, nagonski posegnula za ključem u bravi, kojeg nije bilo. Nikako se nije mogla naviknuti na sobe koje se nisu mogle zaključati. Kako će imati privatnosti, ako bilo tko može samo ušetati bez kucanja? A nitko nije kucao. I svi su ulazili. Najgore od svega bilo je upravo to što nikome nije mogla objasniti kolika je to trauma za nju. Više privatnosti imala je kad je bila osnovnoškolka.

„Ovo jednostavno nije normalno. Neka sam luda, ali ovo nije u redu.“ Mislila je. Zatim je izvadila sendvič iz torbe. Bio je poput malog slatkog grijeha za koji nitko nije znao. Premetala ga je iz ruke u ruku polako. Njezina tajna. Oči su je odale i želudac se oglasio. Tražio je svoje. Kad je odmotala omot i zagrizla u njega, osjetila je uzbuđenje i radost. Onu koju je osjećala kad je kao djevojčica tamanila majčine kolače. Slatko uzbuđenje uspinjalo joj se kralješnicom i tješilo je kako će sve biti dobro. Kad se malo odmori sve će moći izdržati. Ništa se više neće činiti tako strašnim.

„Triba otić po parizera u Studenac sutra. Mater kaže da je nestalo.“ Govorila je Tanja s druge strane.

„Zaboli me.“ Pomislila je Nikolina punih usta. „I tako svaki puta kad kupim, ne okusim ni jedan listić parizera, kojeg i tako ne volim jesti.“ Ljutito je nizala misli jednu za drugom i zahvaljivala na spasonosnom sendviču koji je sabotirao njezina usta od govorenja.

Bilo je tu i nečeg ljutitog u njoj, ali i uzbudljivog. Sve to probudio je upravo taj jednostavni sendvič iz trgovine. Podsjećao ju je na stranca. Milosrdnog stranca, koji joj ga je poklonio. Samo njoj. Nikome više. Ne mora ga dijeliti s mužem, svekrvom, ni sa kime.

Mrzila je sve. Ovu sobu niskog stropa, plahtu koju je Sanja izglačala, jer joj je htjela pokazati koliko uživa u tome, staru Bagat mašinu u koju je gledala kad je posljednji put vodila ljubav sa svojim mužem i molila Boga da ne zatrudni. Najviše od svega mrzila je ono u što se pretvorila u posljednjih godinu dana otkako je postala nečija supruga. U crkvi. Obećala mu se pred Bogom. Za nju to je bila velika stvar. Takve stvari nešto znače. Plakala je. Isplakala je nekoliko suza u omot i mrvice ostale od sendviča i osjetila je bolno okretanje želuca koji je sramotno tražio još hrane. Morala je ustati i otići do hladnjaka, a posljednje što je htjela je napustiti prostoriju.

Odjednom joj se činjenica da je usidjelica koju svi oko nje sažalijevaju, nije činila tako strašnom. Više se nije mogla sjetiti niti jednog razloga zašto se toliko užasavala toga. Što je najgore što se moglo dogoditi? Mogla je nemati muškarca koji je razumije i voli. Koji je tješi i gradi život s njom. S kojim joj je lijepo. Pogledala je svoje podočnjake u zrcalo i obrisala suze. Nitko neće primijetiti njezine suze. Znala je to. Za tu obitelj bila je nevidljiva.

Otvorila je vrata sobe i otišla do kuhinje. Taj maleni ljetni hladnjak, u koji gotovo ništa nije stalo, a uvijek je bio prazan, ponovno je zjapio u nju. Unutra je bio prazni omot od trapista i polupojedena tjestenina s rajčicama. Nije ni znala da se tjestenina jede samo s rajčicama. Dok nije otkrila kako je ovdje, nije ni znala koliko se dobro hranila kod mame. Mama je uvijek pravila tjesteninu s mesom, povrćem, umakom. Bile bi to prave male gozbe na tanjuru. Kako li je bolno sada se sjećati toga. Jednom je pokušala napraviti tjesteninu po majčinom receptu za Dujma, ali svi sastojci koje nije potrošila, nestali su već isti dan, kao i ostatci tjestenine iz lonca. Bilo je kao da se nikada nije ni dogodila i to ju je boljelo. Tada je odlučila da više neće pokušavati kuhati. Kuhanje je bilo previše skupo, jer kad bi kupili namirnice, na njih bi navalili ostali ukućani, koji bi samo rijetko kad kupili nešto. Većinom bi jeli vani, što god bi stigli. Kuhalo bi se malo, jednom tjedno ili dvaput tijekom zime. Samo tada su morali štedjeti, jer trgovine nisu obilovale namirnicama. Štednja. Od te riječi joj se povraćalo. Bolje je živjela od svoje plaće kao podstanarka i samica, nego sada.

Zatvorila je vrata praznog mini hladnjaka i vratila se natrag u sobu. Tanja je bila u kupaonici, a Nikolina je bila previše umorna da je čeka. Samo je htjela zatvoriti oči i zaboraviti na ovaj dan. Prebrisala je tijelo vlažnim maramicama i obukla spavaćicu. Legla je na svoju stranu kreveta i samo zaspala.

Sanjala je o vremenu kad je imala prijateljice pred kojima je mogla pričati sve što joj je palo na pamet. Voljela se šaliti na svoj i tuđi račun. Sanjala je da su njezina Ivana i Katarina s njom na izletu na Badiji. Da se pripremaju za zagrebački maraton kao i svake godine. Obećala je sama sebi kako neće izgubiti kontakt s njima, ali postalo je previše teško održavati prijateljstva preko telefona. Osjećala je kako one nastavljaju sa svojim životima, a ona ostaje nasukana ovdje. Probala je svako toliko razgovarati o tome s Dujmom, ali on kao da nije htio ili nije bio svjestan toga. Suosjećanje je vještina koju muškarci ne posjeduju.

Dok su obilazile plaže Badije, Kristina joj je objašnjavala kako trčati na vrhovima prstiju kako bi manje trošila koljena. S njima je znala imati problema od dugog sjedenja. Znala su je boljeti i tijekom dugih cjelodnevnih vožnji. Morala je voziti više od svekrve, jer ona nije znala voziti izvan otoka. Svugdje gdje je promet bio reguliran znakovima i cestama, ona bi se smrznula i uhvatio bi je napad panike. Nikolina je voljela voziti za Dubrovnik, jer bi opet bila na kopnu i mogla vidjeti brojne ljude. Bol u koljenima bila je mala žrtva.

„Hajde. Upri svom snagom!“ Hrabrila ju je Katarina koja je bila jako dobra i posvećena trkačica. Za svaki maraton nije se morala previše pripremati. Četrdesetak kilometara za nju je bila laganica.

Tresak remena o pod i udarac vratima trgnuo ju je. Otvorila je oči i našla se u mrklom mraku. Dujam je već navukao zastore, iako je znao da ona ne voli spavati tako. Isprva ga je podsjećala, ali on bi se sjetio tek jednom, a već drugi put zaboravio na to.

„Ljubav je slatka sveta veza koja povezuje dušu sa svojim Stvoriteljem.“ Rekao je svećenik na propovjedi kad se udavala. Ako su u braku bili bolje povezani jedno s drugim, zašto je nije razumio? Zašto ju je stalno kažnjavao šutnjom i zaboravom? Ako je htio izazvati osjećaj

krivnje, uspio je, jer stalno se osjećala krivom za nešto. Toliko često da više nije znala ni zašto.

Odmah je brzo zatvorila oči i umirila se. Nije htjela razgovarati s njim niti mu se pravdati zašto nije odmah otišla u ACI marinu kad je završila s vožnjom prema Trnovu. Nije se htjela raspravljati s njim, jer je znala da on ne bi shvatio njezin strah. Voljela bi kad ga ne bi voljela. Ali stvari nisu bile takve. Stoga se vratila natrag u svijet mašte i snova. Zatim ponovno u misli prizvala zvukove smijeha svojih prijateljica s kopna kako bi preživjela još jednu noć na San Marcu.

Iduće jutro nekakva užurbanost bila je u zraku. Mogla ju je namirisati i osjetiti kako se migolji u gustom ljetnom zraku, prepuna snage, oslobođena. Pogledala je na sat. Bilo je već osam i dvadeset. Smjena joj je počinjala u deset. Imala je vremena polako se razbuditi i popiti kavu. Samo, ako se dobro sjećala, kave nije bilo. Posegnula je u maleni džepić torbice u kojemu je skrivala malu mjericu instant kave koju je kupila u Studencu na pauzi. Dujam je i dalje čvrsto spavao. Iskrala se poput sjene polako sa svoje strane kreveta. Ne pomjerivši čak nijedan nabor na plahti. Malim nožnim prstom dohvatila je rub kreveta i udarila ga o tanku drvenu stranicu podnice. Rukom je prigušila vlastiti jauk. Potom ubrzala korak prema vratima.

„Hej.“ Pronašao ju je Tanjin šapat čim je zatvorila vrata. Iako se nadala biti s vlastitim mislima, to jednostavno nije bilo moguće u toj kući.

„Hej.“ Rekla je jedva uspostavivši kontakt očima. Tako je silno htjela biti sama.

„Spava? Ha? Jadan. Umoran je.“ Rekla je i ne čekajući odgovor.

Te velike, hladne i bezizražajne oči. Nikolinu su podsjećale na studiozni pogled nekog forenzičara. Tražila je trag izdaje na njoj. Poput gladne i ljutite vrane kojoj je bilo do svađe. Još uvijek joj nije oprostila što je nagovorila Dujma da otvori onu bombonijeru. Kako li je mogla znati da je to bilo zabranjeno? Jelo joj se nešto slatko. I njemu. Više to neće ponoviti. Neće pojesti niti jedan komadić čokolade i uživati u hrani u toj kući. Zaklela se sama sebi.

Nastavila je nekoliko koraka prema kuhinji i ulila vodu u kuhalo za vodu. Poklopac kuhala odletio je na pločice. Opet je bila zaboravila da je kuhalo pokidano. Sve duže mu je trebao da voda u njemu provri. Pitala se na koga će doći red da kupi novo. Činilo se da je Dujam uvijek bio taj. One večeri kada su otvorili bombonijeru, morao je kupiti novu. To je i napravio. Već sljedeći dan. Samo, na otoku nije bilo belgijske čokolade, pa je kupio ono čega je bilo. Tanja nije bila zadovoljna. Još i sad je vidjela taj ljutiti izraz na njezinom licu, svaki puta kad bi se našle nasamo oči u oči.

Bilo je to mučno. Preko interneta je naručila takvu bombonijeru i čekala je tjednima dok paket nije stigao u mjesto. Kad je bombonijeru dala Tanji, to ju je nekako još više naljutilo. Kao da joj je oduzela razlog da joj nešto zamjera, a to joj je zamjerila još više.

Njezin dugi i muževni nos kao da se gibao na propuhu koji je stvarala dok je koračala i Nikolina si nije mogla pomoći i prestati zuriti.

Voda je napokon prokuhala i prelila je vodom sadržaj vrećice.

„Ima kave?“ Upitala je Tanja i krenula se navirivati iznad njezina ramena.

„Kupila sam jednu vrećicu sinoć prije Trnova. Nisam je stigla popiti.“ Odvratila je Tanji.

„Aha.“ Jedva je protisnula Tanja i nastavila zuriti u mini hladnjak ispred sebe. Nikolina je znala kako će se ubrzo izgubiti i otići do trgovine. Kupit će samo ono što ona i njezin muž planiraju pojesti za doručak, a kasnije zamoliti Dujma da svrati u trgovinu po namirnice za njih sve. Mrzila je to, ali nije ga mogla odgovoriti. On zaista nije vidio ništa loše u tome.

Voljela bi da je sličnog stava bio kada ga je ona zamolila za zobeno mlijeko u trgovini. Smatrao je kako to nije pravo mlijeko i da joj to ne treba. Još uvijek je u sebi nosila taj prkos i bijes, na koji ju je natjerao tom izjavom. Kao da je neka malena djevojčica koja ne zna što je dobro za nju. Ponizio ju je pred svima svojom burnom reakcijom u trgovini. Kapljica znoja spuštala se s njezine sljepoočnice prema obrazu. Polagano je izdahnula, ali srce je još uvijek glasno udaralo.

Nije bila sigurna zašto je takve stvari još uvijek mogu uzrujati. Svi ostali djelići njihova života bili su u potpunom rasulu. Mlijeko je bilo posve beznačajno.

„Privremeno.“ Tako je trebalo biti. To joj je obećao prvoga ljeta. Trgnuo ju je zvuk zatvaranja vrata kupaonice. Okrenula se i pogledom potražila Tanju, ali njezinih tenisica nije bilo u hodniku. Vjerojatno se probudio netko drugi. Nadala se da njezin muž još uvijek spava. Krenula je prema vratima, ali odustala. Ne, ne želi znati. Vratila se u kuhinju i sjela na trosjed s kavom. Upalit će televizor i odvratiti si misli. Nemirno je prstima prelazila po daljinskom upravljaču. Ništa je nije zanimalo.

Zadržala se tek na vijestima. Prikazivali su trajektni red vožnji Jadrolinije. Zagledala se u taj trajekt. Bilo bi tako dobro ukrcati se u njega i otići malo na kopno. Možda bi mogla u ponedjeljak. Samo da prođe ovaj prekrani vikend. Promatrala je u kadar trajekta kako ukrcava ljude za put prema Splitu i usne su joj se razvukle u smiješak.

Vrata kupaonice naglo su se zatvorila i ponovno je trgnula. Kroz hodnik je bez pozdrava protutnjao Sanjin muž. Ujutro je znao cijeniti šutnju i to joj se sviđalo kod njega. Vijesti o Jadrolinijom voznom redu bile su gotove. Ugasila je televiziju, jer joj se činilo kako se još netko ustao. Brzo je otišla u kupaonicu. Ovo joj je možda bila posljednja prilika prije prve vožnje.

Nakon što je obložila wc dasku papirom, sjela je i pokušala se opustiti. Onaj isti pauk čekao ju je u desnome kutu pokraj tuš kabine. Pitala se smeta li mu što je zatočen ovdje u njihovoj kupaonici. Promatrala ga je i osjećala povezanost s njim. Način na koji se kretao po vlastitoj mreži bio je oprezan. Zatim je propao. Brzo se primio za novu nit i podignuo. Sad je pak očajnički htjela biti on. Isplesti mrežu do kopna i odvesti se u nepoznatom smjeru činio se poput zapleta u filmu. Uzdahnula je.

„Hoćeš dugo?“ Pitao je glas svekrve Mare s druge strane vrata.

„Da.“ Odbrusila je. Zatim se sjetila da je svoju četkicu za zube ostavila u spavaćoj sobi. Ne odlaganje četkice za zube u čašu s čoporom ostalih u kupaonici bila je neka djetinjasta razina protesta. Cijeli život cijenila je privatnost i slobodu, a ovdje je bila zarobljena u životu u tinejdžerskom kampu. Otkako su joj nekoliko puta zamijenili rublje u pranju, inzistirala je da ga pere sama. Nikome nije bilo jasno zašto se tako uzrujala. Stajala je bosa na laminatu sobe i plakala kopajući po gomili rublja i tražeći svoje gaćice.

„Ja ću prati svoje i muževo rublje.“ Protisnula je.

„Zašto? Ja ti ne perem dobro?“ Pitala je Sanja u nevjerici.

„Ja ću prati naše rublje. Hvala ti.“ Nastavila je smireno, ali je sva gorjela iznutra.

Ne. Neće sada misliti o tome.

„Imam vožnju za tebe. Požuri.“ Nastavio je uporni glas s druge strane. Iako ljeto nije bilo ni blizu kraja, iščekivala je sjednice i povratak na posao kao nikada do sad.

Izašla je iz kupaoalice petnaestak minuta kasnije, svježe otuširana. Zatvorila je vrata za sobom i ugledala razočarani pogled svekrve ispred sebe. Vožnja je prošla. Prepustila ju je Sanjinom mužu Zvonetu.

Dujam je još uvijek spavao, iako mu je mobitel stalno svijetlio. Sjedila je na rubu njihova bračnog kreveta i sjetila se da je šalicu s kavom ostavila u dnevnom boravku. Primila se za glavu. Kad samo ne bi bilo tako vruće. Polagano je otvorila vrata terase koju su dijelili sa Sanjinom i Zvonetovom sobom. Ne. Neće izaći na terasu. Previše je vruće.

Obukla se, spremila sve u manji ruksak i polako napustila sobu.

„Idem.“ Rekla je Mari na izlazu.

„Di?“ Pitala je naivno.

„U ACI marinu.“ Odvratila je monotono i krenula obuvati tenisice.

Tek što je izašla kroz vrata, osjetila je kako je mobitel zavibrirao. Mara je poslala poruku da tamo treba pokupiti Čehe. Upalila je radio kako bi na trenutak mislila na nešto drugo na putu prema ACI marini. Kad se zaustavila, motor je i dalje radio dok je čekala turiste. Uočila ih je. Izašla je pred njih, otvorila prtljažnik auta i složila njihove torbe u njega. Otvorila je vrata mlađoj gospođi duge plave kose. Njezin partner smjestio se pokraj nje i primio je za ruku. Bili su skladan prizor. Takvo primanje za ruku, kada nitko ne gleda, bio je nježan znak privrženosti. Nije ga nikad doživjela od Dujma. Osim kada ih je fotograf namještao za slike vjenčanja. Morao je njegovu ruku staviti na njezinu.

„Želiš li ovo?“ Pitala ga je tada. Poput nekog ranjenog psa koji ni sam više nije siguran ni u što.

„Pa rekla si da moram.“ Odgovorio je misleći da je pitala za fotografiranje.

„Voliš li me?“ Pitala je opet sumnjičavo dok su sjedili u autu na putu prema crkvi. Bili su sami i nitko ih nije mogao čuti. U tom trenutku nadala se nekoj posljednjoj slamki spasa.

„Aha.“ Kimnuo je i poljubio je u obraz. Nije joj se svidio taj poljubac. Trebalo joj je malo više uvjeravanja. Shvatila je da zapravo ona ima sumnje.

Onda se sjetila svoga obećanja dok je bila u Zagrebu. Morala ga je ispuniti.

„Kamo vozimo?“ Pitala je mladi par koji se i dalje držao za ruke.

„U Blatno.“ Rekao je muž, a žena se samo smješkala i gledala kroz prozor.

Nikolina je upalila radio i pustila im CD klapa. Otkad ju je ona iznenadna kajkavska pjesma uhvatila na radiju, odlučila je uvijek imati spreman CD. Nikada se više ne smije rasplakati pred turistima u autu.

Jedva se uspela na uski puteljak koji je vodio prema malenoj kućici. Bio je to privatni smještaj. Iza ograde je ležao umorni pas, koji nije imao snage niti zalajati. Izašla je van, otvorila im vrata, a zatim počela vaditi torbe.

„Pustite, ja ću.“ Priskočio je u pomoć muž.

„Ne treba.“ Odvratila je i požurila s drugom torbom, kad je osjetila snažnu bol u području prepona. Prigušila je jecaj i dopustila mu da preuzme torbu od nje i sam izvadi ostale.

„Ugodan odmor želim. Dobrodošli u San Marco.“ Nagnula je glavu i sjela natrag u auto. Tek kad se odvezla dvadesetak metara dalje ispustila je glasan jauk. Bol je bila snažna. Dovezla se do luke gdje su čekali i ostali taksisti. Mara je već bila s njima. Njezin bijeli kombi bio je parkiran, a ona spremno čekala ispred i razgovara s dva mještana.

Nikolina je ostala sjediti u parkiranome autu. Vrućina je bila neizdrživa, pa je otvorila sve prozore. Polagano je ispijala vodu i pokušala ne misliti na bol. Ako sad ode k liječniku, Mara i ostali Žaborići zamjerit će joj. Pokazat će im da može izdržati. Skupila je zube i pokušala meditirati u sebi.

„Kuc kuc.“ Trgnula se i pogledala kroz prozor. Jedan od Marinih prijatelja vozača, stariji s velikim trbuhom, pozivao ju je da izađe van s njima. Odmahnula mu je i rekla kako će im se pridružiti kasnije.

„Uvijek je mrzovoljna. Ima sve za poželjeti.“ Čula je Marin glas u pozadini. Govorila je sebi u bradu, ali kao da je htjela da je Nikolina čuje.

Bilo je toliko stvari koje je ona željela mrmljati sebi u bradu da je Mara čuje, ali trenutno je samo poželjela spavati. Razmišljala je o svojim učenicima koji će je dočekati najesen. Voljela je vrijeme provoditi s njima. Činilo se da su joj se jedino oni veselili na otoku.

„Kad ćeš bit slobodna za kavu?“ Stajala je poruka. Nives. Još na zadnjoj sjednici prije ljetne pauze obećala joj je kavu, ali nije imala vremena. Pogledala se u retrovizoru auta. Izgledala je umorno i ispijeno, a bol je i dalje bila prisutna.

Sjetila se da bi trebala završiti oko osam, ali nije bila sigurna hoće li tada biti sposobna za bilo što.

„Može u 21?“ Odgovorila je.

Za manje od minute stigao je odgovor: „Može. Limoni.“

Limoni je bio novi koktel bar koji se otvorio proljetos. Iako je bio namijenjen strancima i domaći su u njega rado svraćali. Bio je na vrhu kule i uspon do njega bio je uzak i strm, ali nešto je bilo čarobno u prizoru kad se popneš i promatraš zalazak sunca s te visine.

Mogla je na trenutak uživati na otoku i zamišljati kako je ovdje na godišnjem odmoru. Bila je tamo samo jednom, ali je znala često prolaziti onuda. Jednom je tamo čekala mušteriju i sjedila u autu. Promatrala je ljude koji su izlazili iz Limonija. Bili su sretni. Vidjela je i poznaničinog muža kako izlazi odande s njoj nepoznatom ženom. Pretpostavila je da mu je prijateljica.

Razmišljala je o tome što će odjenuti i uhvatila se kako sanjari o svojim djevojačkim danima. O druženju s prijateljicama, o izlascima, večerama. O radnim danima koje bi pričale jedna drugoj i ljubavi. Onoj koja je trebala doći i otkriti kakva će majka i žena biti. Maštanja su ponekad znala ostaviti gorak okus.

Srećom nova poruka brzo je prekinula sve misli. Za sat vremena trebala je dočekati Amerikance u luci. Dok ih bude čekala svratit će po pecivo i kavu. Već je blizu podneva i ogladnjela je. Predomislila se u posljednji tren i kupila sendvič. Zavarat će se prividno zdravim sastojcima u njemu. Nebo iznad mjesta bilo je tako čisto i svijetloplavo. Nije bilo nijednog oblaka na vidiku. Vreli zrak miješao se s naletima vjetra i činilo se kako će ostatak dana biti još ljepši od jutra. Ispred nje je prozujao poštar u svom malom žutom vozilu. Trgnula se i zastala. Skoro uopće nije pogledala lijevo kad je prelazila cestu. Srce joj je udaralo i tjeralo na ubrzano disanje.

Drhtavom rukom posegnula je u džep i javila se na mobitel.

„Halo.“

„Ej. Mater kaže da završavaš oko osam uri.“ Rekao je Dujam. „Mogli bi otić malo prošetati sa sestron i mužen joj.“ Nastavio je.

„Kolegica s posla me zvala na piće. Obećala sam joj.“ Odvratila je i začula tišinu s druge strane. Bio je uvrijeđen. Nije ga morala ni pitati. Sigurno je namrštitio čelo u gledao isprazno u zid čekajući da promijeni svoj odgovor. Entuzijastično pristati na večer s ljudima koje jedva može gledati u kući bilo je mučenje. Nije si mogla pomoći, ali nije ih voljela. Nadala se kako će se to promijeniti, ali ništa se nije mijenjalo, osim sve većeg osjećaja nezadovoljstva koje je raslo u njoj. U posljednje vrijeme pratila ga je i neizreciva tuga. Nije mogla prestati misliti o njoj. Težina na prsima bila je osjetna. Bušila je rupe u njoj svojim kandžama.

„Obećala sam. Ići ćemo s njima drugi put.“ Potvrdila je.

„Jesi provjerio jesi li predao sve papire?“ Pitala je nakon dulje stanke.

„Ma ne mogu sad to. Vidjet ćemo dogodine.“ Ispalio je glatku presudu.

„Puno je godina dana. Rekao si da se želiš vratiti na studij. Još uvijek nije kasno. Sve možemo.“ Ustrajala je uporno.

„A ti bi samo da odeš u Zagreb. Briga te što mi ovdje imamo.“ Odgovorio je i ubio je u pojam.

„Ne želim da vozimo taksi ostatak života.“ Rekla je ono što nije smjela reći, pogotovo ne preko telefona.

„Sramota te, jel?“ Pitao je napokon pravo pitanje. „Idem ća, sestra me zove.“ Završio je.

Vratila je mobitel u džep i sjela natrag u auto. Galebovi su okružili parkirane aute u luci i tražili zalogaj – dva. Polako je grickala i tražila bilo kakve vijesti na radiju.

„Vrijeme ne bi trebalo prolaziti ovako sporo.“ Šapnula je sebi u bradu.

S nelagodom u želucu primila se za zaručnički i vjenčani prsten na ruci. Izbjegavala je dodirivati ih. Zapravo, sama sebi bojala se priznati da se većinu vremena pretvarala da ih tamo i nema. Kao da je sve tek neka igra ili plan u pobjedama iz kojih se još uvijek može izvući. Pogled na ta dva skromna prstena stiješnjena jedan kraj drugog bio je tako konačan prizor.

„Zločin i kazna“ Pomislila je. Samo nije mogla identificirati zločin koji je počinila.

Mali otočić na koji ju je odveo toga dana, bio je blizu obale. Do njega se moglo doplivati. Gledala je u tom smjeru kroz prozor auta i prisjećala se. Bilo je spontano ili je barem tako izgledalo. Dok su plivali prema otočiću govorila mu je kako se boji morske trave koja joj se mrsi između nogu i sumnjivih malih riba koje su je doticale. Nije ni znala da će joj postaviti pitanje koje će zasjeniti ono prethodno. To prethodno „Zar već misliš ići natrag?“ bilo je toliko strašno da je ostala na San Marcu iz sažaljenja. Puna tri tjedna. Svaki dan samo je htjela pobjeći odande i nazvati zračnu luku Dubrovnik u potrazi za letovima.

„Oćeš mi bit žena?“ Pitao je dok je drugom rukom micao slane kapljice s lica i očiju.

Gledala je u njegove obrve. Guste, crne obrve. Isprva su joj bile simpatične, a sada su djelovale agresivno. Pomalo ludo, možda i zbunjeno. Stajali su tako u trenutku koji se činio poput vječnosti. Sve dokle sunce nije počelo nestajati iza brdašca tog pitoresknog i rijetko naseljenog mjesta. Tada ju je uhvatila panika. Sve o čemu je mogla misliti bilo je jesu li mu očne jabučice veće od kestena u ljusci. Zašto mu je osmijeh tako ravan? Je li on svjestan što radi? Bi li oženio bilo koju na njezinom mjestu? Onaj sitni glasić u njoj šaptao je da mu je došlo vrijeme. Tako je odlučio. Je li zaljubljen u ljubav? Treba li je to plašiti? Ili mu je to tek jedna od stvari na dnevnom redu?

Ugazila je u paniku korak dalje kako je sunce sve više tonulo. Utapala se u njemu i znala je da ako kaže krivi odgovor, mogla bi spavati na ulici. Biti u avionu za natrag. Pristati tek toliko da dobije na vremenu, činilo se razumno. Ipak, obećala je. To nije bilo lako obećanje. A i zarekla

se. To nešto znači. Osjećaji su bili tu. Drhtali su u njoj poput mokrog mačeta koje je čekalo na poljubac majke i prihvaćanje ostatka legla.

Nije znala kako ga odbiti, a obećanje koje je dala, nije se više moglo razvrgnuti. I pristala je. Iz straha. Iz sažaljenja. Zato što je tako trebala učiniti. Zato što je ipak bila zaljubljena u njega. Zato što nada nikada ne umire. I ta nada koja je tinjala u njoj, da ovdje može biti lijepo i da će im se život ipak razviti u Zagrebu, da je ovo ipak samo rješenje za jedno ljeto, bila je nada zbog koje treba pristati.

Nitko je nikada prije nije zaprosio. Kako je mogla znati trebaju li zaruke tako izgledati? Treba li ih tako osjećati? Je li ona tjeskobu koju je tada osjećala bila predskazanje ovog zatočeništva koje ju sada utamničuje? U moru pitanja hrabrila se kako mora samo malo izdržati. Stvari će nekako doći na svoje. Ali i nakon svega još uvijek čeka taj trenutak. Trenutak preslagivanja. Kada će početi živjeti svoj divni život. Bračni život kao jedno. Od svojih tadašnjih obitelji odvojeni. Od svojih je bila posve odsječena, ali njegova se nije dala tako lako.

Teška srca polako je shvaćala da nije znala na što je pristala toga poslijepodneva na otočiću.

Sunce je zalazilo, more je mirisalo, djeca su trčala na plaži i igrala se, a ona je bila na godišnjem odmoru kod dečka. Snaga u njoj stvarala je vrtlog pitanja i kovitlala se u beznađu i samoći. Posve beznadno. Ne. Nije znala na što je pristala.

3.

Zatvorila je ulazna vrata za sobom i pošla u kupaonicu odmah s ulaza.

„Zašto? Koliko san ti puta reka da mi ode ne zatvaramo vrata? Neće te nitko tu.“ Dujam je ušao za njom u kupaonicu kako bi je podsjetio na njezino neprimjereno vladanje. Tupo je gledala u maksu pakiranje paste za zube koju nije voljela. Svaki detalj pomno je odavao kako je bila na tuđem teritoriju. Odjednom je sve postalo podsjetnik na zajedništvo s potpunim strancima s kojima bi trebala pitomo srasti. Voljeti istu pastu za zube, dijeliti s njima higijenske potrepštine, zahodsku dasku i intimu, koje je bivalo sve manje.

Nije se osjećala sigurnom niti izoliranom od buke ni kad bi vodili ljubav. Za svekrvu koja je silno željela unuke, nije se trudila biti diskretni sustanar.

„Zaboravila sam na to. Mi divljaci s kontinenta, zatvaramo vrata svoga doma i ne držimo ga na izvol'te.“ Slegnula je ramenima i primila mrsku joj pastu za zube. Nekoć je zube prala isključivo sa zubnom pastom za osjetljive desni.

Grgur Emanuel Dujam je preokrenuo očima i okrenuo se na peti. Izašao je van i ostavio vrata kupaonice otvorenima. Prkosno je zalupila njima. To ga je samo torpediralo natrag.

„Ne lupaj vratima moje kuće.“ Provirio je glavom unutra i ispalio još jedan rafal.

„To nije tvoja kuća. To je svačija kuća, a najmanje tvoja.“ Ono „moje“ pokrenulo je lavinu i morala je izbaciti prkos. Stajala je polugola raširenih ruku, a on joj se torzom unio u lice izbečenih očiju. Krenuo je reći još nešto, ali na ulazna vrata nenajavljeno mu je ušetao prijatelj i pozvao ga na piće. Dujam je zatvorio vrata kupaonice, kako je Marin ne bi vidio голу. Nije ni znao koliko joj je bilo svejedno. Marin je i tako bio gej, samo se to bojao priznati pred svima. Radije je glumio kako ima veze na daljinu. Jednom je probala pričati o tome s Dujmom, ali nije dao. Nikada nije shvatila zašto mu je toliko smetalo. Nikolina je imala gej prijatelje u Zagrebu. Nije bilo ništa loše u tome.

Otuširala se brzo kao i uvijek i nanijela losion za tijelo od arganovog ulja. Tanja je upravo došla iz trgovine s mužem koji je završio smjenu. Odmah su otišli u sobu raditi na djetetu. Nije mogla zamisliti kako će izgledati život kad svi dobiju jedno ili dvoje djece i kad ovdje više ne bude mogla stati ni igla. Te tri sobe na njih sedmero na gornjem katu kuće koji su unajmili, bile su već prenapučene. To im, čini se, nije smetalo.

„Otišao sam s Marinom na piće prije smjene.“ Pisalo je u poruci koju joj je Dujam poslao. Nije joj bilo jasno zašto je imao potrebu reći kamo ide. I tako su jedva razgovarali i vidali se tijekom ljeta. Tako joj je i odgovaralo. Zatvorila je vrata njihove spavaće sobe i tiho zaplakala. Izvadila je iz ladice šminku i krenula je nanositi. Zatim je posegnula za trapericama. Bilo je to nagonski. Sada kad ne ide u vožnju, mogla bi obući neku haljinu.

Odgurnula je vrata njihova ormara i ugledala samo dvije kombinacije. Onih nekoliko haljina koje su joj ostale iz dana prije, iz protesta je maknula iz vida i složila na dno ormara. Dujam je

preko njih stavio svoj jedini remen i traperice koje mu je kupila prvi mjesec kad su se upoznali.

Uzela ih je i gurnula na kraj. Izvukla je bijelu haljinu na bretele koje su se križale na leđima. Svileni i sjajni. Znala je da će se pomučiti dok je odjene. Dugo nije bila prava prigoda za nju. Nije morala pogledavati po sobi da bi osjetila kako je guši. Mirisi su joj se pleli i čvrsto je stezali oko vrata. Miris čekanja i odlijepljenog laminata. Miris pregrijanih zavjesa i slaba ulična rasvjeta koja se prelama preko mrežica za komarce na vratima terase. Stavio ih je tako da se više nije moglo izaći kroz njih. Sad je morala pokupiti rublje tako da prvo uđe u Tanjinu i Zvonetovu sobu, a potom izađe na terasu. Bilo je to tako neugodno. Nepotrebno. Nije više znala je li to bio pokušaj da je kazni zato što je htjela mrežice protiv komaraca. Tablete joj nisu bile dovoljno dobre. Tražila je više. To ga je razljutilo. Uvijek je morala nešto drugačije. Nije se mogla uklopiti. Kao što se ni sada ne zna uklopiti u svoj ljetni posao, pa se mora nalaziti s kolegicom s posla. Mrko ju je pogledao zbog toga, ali nije htio ništa reći. Uvijek joj prigovara što se ni sa kim ne druži.

Nives je bila obiteljska žena. Imala je dvoje djece. Nije joj imao što prigovoriti. Otići će i opustiti se. Zamišljati da je ovdje na godišnjem odmoru.

Iskopala je svoje bijele sandale. Jedva ih je navukla na natečena stopala. Zaboravila je koliko je visoka potpetica. Zateturala je i primila se za ormar. Ostavila je otisak dlana na uskom zrcalu na njegovim vratima.

Osjetila se tako bedastom. Kao da je već pripita. Pomalo se i opustila pomislivši na to.

Zgrabila je manju torbicu i nagurala smotuljak gotovine unutra. Nije htjela dokaze o tome što će popiti. Osim toga, nije znala primaju li kartice. Vratila se do zrcala i promotrila svoj izgled. Onako nekako bojažljivo. Kao da će možda vidjeti nešto što joj se neće svidjeti. Razočarati samu sebe.

Okrenula se postrance i naslonila ruku na bok. Nije bilo tako loše. Može proći. Zabacila je kosu samopouzdanom i zatvorila vrata.

Zapazila je sjenu u najmanjoj od soba do glavnog izlaza. Mara je bila kod kuće. Sigurno je svratila pojesti nešto i presvući se. Možda i ima pauzu između vožnji pa će odspavati. To neće dugo trajati, jer uvijek spava sa uključenim zvukovima na mobitelu. Stavi ih najglasnije i probudi sve u kući. Nekada je voljela ljeto, a sada ga ne može smisliti. Ljeto je uvijek bilo za spavanje i ljenčarenje. Sada je bilo vrijeme mučenja. Zar su stvarno mislili da će dovijeka voziti taksi?

Razočarano je krenula zatvarati vanjska vrata i zatvorila oči u bijesu. Vrata se ne zatvaraju. Išuljala se na prstima. Izula je sandale i nastavila hodati prilazom. Iskrcavanje je postala svakodnevnica.

Tapkala je sigurno stazom prema cesti gdje ju je trebao čekati taksi, ali zastala je odjednom, ukočena. Svjetlo ju je zabljesnulo ravno u oči. Jarko, poput onog reflektora na stadionu. Jedna sandala ispala joj je iz ruke i otkotrljala se prema cesti.

Kad je kokošje sljepilo prestalo, podignula je glavu gore i ugledala vlasnika kuće. Sjedio je na trijemu naslonjen na štap. Nije ni trepnuo kad se svjetlo upalilo. Reagiralo je na pokret. Nije je ni pozdravio. Iako je navodno bio rođak Žaborića, nitko je nikada nije upoznao s njim. Činilo se da ga izbjegavaju. Bilo je to pomalo groteskno s obzirom na to da su iznajmljivali gornji kat kuće od njega.

Sjedio je poput poglavice. Nije mu se nigdje išlo, niti žurilo. Nije ga viđala često, ali nikada nije znala kako bi se ponašala pred njim. Javiti se, ne javiti. Kako pozdraviti nekoga i pričati s njim, kad ne znaš zna li on tko si ti?

Samo je kimnula i prošla dalje. Nije uzvratio. Nastavila je hodati po sitnom kamenju koje joj se zabadalo u stopala. Koliko god pokušavala hodati po plaži bosa, njezina stopala nisu se mogla naviknuti na taj tretman. Uvijek bi joj priuštila jedva podnošljivu bol. Na granici izdržljivosti.

Taksi je već čekao. Zvala je konkurenciju, kako bi bila sigurna da nitko neće prenijeti što je odjenula i što je pričala na mobitel, te kamo je išla. Sjela je u auto i ugodno se iznenadila. Vozač je nije prepoznao. Ona je znala njega. Bio je to isti onaj vozač koji nije imao vremena stati joj one noći kad joj je bila pukla guma. Nasmiješila se. Prekorila se zbog toga smješka. Sjetila se Logana. Pitala se je li još ovdje. Možda se vratio natrag u Ameriku. Kome bi mogao dugo biti zanimljiv ovaj otok? Nikome tko ne bježi od nečega. Od čega li je ona bila bježala?

Znala je dio odgovora, ali nije htjela opet razmišljati o tome.

Vožnja je trajala previše dugo. Iako je nije vozio dužim rutama, činila se preduga. Poznavala je sve te ulice. Predobro. Toliko je koraka prešla ovim otokom da se osjećala domaćom. Platila je vozaču gotovinom i zatvorila vrata auta.

Nives ju je već nervozno čekala pred ulazom u Limoni. Iznenadila se kad ju je vidjela. Kao da nije očekivala zaista vidjeti Nikolinu.

Noć je bila tako svjež, ali i dalje dovoljno topla i opuštajuća. Osjećala se poput mačke dok je koračala prema Limoniju. Usporedno je istezala noge u hodu i taj trenutak smatrala se smirenom, jednostavnom, čak i privlačnom. Ženstvenom. Pogled na kulu na kojoj se nalazio reflektor, koji je obasjavao pučinu, unio je uzbuđenje u njezino srce. Izvana imala je gotov sve zajedničko sa stanovnicima San Marca. Iznutra, pokraj njih je bila vanzemaljac. Morat će paziti o čemu priča. Ne smije davati neke nepromišljene izjave. Ovdje je nemoguće imati prijatelje. Morat će se zadovoljiti s poznancima. I površni razgovori mogu olakšati svakodnevicu. To će morati biti dosta.

„Heeej... Vidi nje!“ Rekla je Nives i podignula obrve. Imala je malu crnu haljinu do koljena. Stajala joj je tako dobro, da su ih stranci u prolazu obje pogledavali.

„Lijepa si. Ta haljina te baš izdužuje.“ Odvratila je Nikolina i zagrlila je.

Osjećala je iskrenu naklonost prema njoj. Još od prvog mjeseca kad je kao nevjesta došla u kuću Žaborića. Nives je bila rođena Varaždinka. Isprva joj je bilo teško prilagoditi se na život

na otoku, ali kad je došla već je bila trudna i mir joj je u početku godio. Kasnije je polako počela osjećati sve što joj nedostaje, ali za obitelj bila se spremna odreći svega. Nikolina i ona upoznale su se slučajno u lokalnoj trgovini. Nikolina je skrivala suze pretvarajući se da traži nešto na polici s mesnim odrescima, dok je drhtavom rukom namještala kosu skrivajući njome lice. Nives ju je promatrala i vidjela sebe u prvim danima na otoku. Pričekala je da izađe iz trgovine kako bi je pozvala na kavu, ali Nikolinina vrećica pukla je i stvari su se rasipale kamenom ulicom. Zajedno su ih skupljale, a Nives joj je posudila svoju platnenu vreću za kupovinu.

Iako joj se Nikolina nikada nije previše povjeravala, znala je da će moći povremeno popiti kavu ili čašu vina. Nešto što s mužem nije mogla. On je bio preveliki ovisnik o zdravom životu i klonio se alkohola. Nives je preporučila Nikolinu za posao u školi. Dovoljno je dugo bila u školskom odboru da nitko nije posumnjao da čini uslugu nekome o kome ne zna apsolutno ništa.

„Kako si?“ Pitala ju je Nives dok su se primicale ulazu bara.

„Dobro sam. Ide. Ti?“

„Vidjela sam te danas u ACI Marini kako čekaš mušterije. Bila si blijeda.“

„Ma dobro mi je. Ne žalim se. Treba raditi dok se može.“ Rekla je potpunu laž. Zaključila je da ako nastavi ponavljati ono što ljudi oko nje govore, možda će napokon i sama početi vjerovati u to. Pa čak i u to da je će joj ovdje biti dobro.

Iako je već bila prošla ulaz i bila na putu do stola kojeg im je odredio konobar, mučilo ju je što i dalje osjeća krivnju. Možda se nije žalila riječima na svoj drugi posao, ali odavala je to pogledom, izrazom lica, beznađem koje je isparavalo iz nje. Dujam je znao i nije ga pokušavala razuvjeriti. Bez obzira na to koliko se loše osjećala u ovome braku, pitala je se ponaša li se kao kuja. Do stola ih je vodio njihov zajednički poznanik i u naletu tihog očaja pokušala je pročitati iz njegova pogleda neki odgovor. Bio je poslovno ljubazan. Možda je nije prepoznao. Ipak je preko dana izgledala bitno drugačije.

„Žena mora držat tri kantuna kuće. Kuvat, spremat, bit dobra u krevetu i radit. Muške se ne smi uzrujavat.“ Još za njezina prvog posjeta rekla joj je Mara. Nikolina se u sebi prebrojavala. Nije vjerovala da ta žena vjeruje u to što govori. Za početak barem zbog toga što ni sama nije zadovoljavala navedene kriterije. Isprva se jedva suzdržala od smijeha. Nije ni znala da će se Mara ipak posljednja smijati. Muške se ne smije uzrujavati, oni zaslužuju sreću. A što je s njezinom srećom?

To pitanje ostalo je visjeti u zraku i povlačilo ju je gore. Toliko snažno da se jedva spustila stražnjicom na stolicu. Bila je tako lijepa večer. Topla, ali ne i teška. More je sjalo na mjesecini, a žamor površnih razgovora i pokoji uzvik turista poticali su je da se osjeća drugačije nego cijelog ovog ljeta.

„Što ćemo? Ja bih mogla mojito.“ Rekla je Nives, koja je u društvu muža većinom pila pivo ili Colu.

Bilo je nešto u ženama koje piju koktele. Izazivale su odbojnost i prijezir muškaraca. Dok je bila mlađa, Nikolina je voljela prkositi i naručiti koktel, ali otkad je u braku, shvatila je da je pivo potrebno zbog mira u kući. I vino. Bez domaćeg crnog vina prije spavanja, Dujam nije mogao usnuti. Bio bi preumoran i nervozan u isto vrijeme prije spavanja. Tada bi trgnuo naglo decilitar ili dva da ga omami. Potom bi legao u krevet i prevrnuo se u snove hrčući. Od pomisli na njegovo svakonoćno hrkanje stisnuo ju je grč ljutnje u želucu.

„Mojito zvuči odlično. I ja ću jedan.“ Rekla je i pitala Nives kako je provela dan. Ona je pričala o svojoj djeci i onoj pješčanoj plaži na koju je stalno zvala Nikolinu. Obje su znale da ništa od toga ovo ljeto.

Priče su bile uobičajene – posao, kolegice, nova školska godina, roditelji koje su izbjegavale sada kad su na godišnjem. Nives je bila raspoložena, ugodna i činilo se kako će ovo biti jedna obična večer.

„Želim jedan dan otići u Zagreb.“ Ispalila je nenadano.

„Lijepo.“ Nikolina je namjestila distancirani osmijeh, jer je udarac srca u prsima koje je poskočilo na riječ „Zagreb“ izazvalo previše emocija.

„S tobom.“ Nastavila je i izazvala zbunjenu pogled kod nje.

„Sa mnom?“ Pitala je Nikolina i dalje u čudu.

„Da. Reći ću mužu da idem posjetiti svoje jer je mater u bolnici, ali želim ići u Zagreb. Nisam si toliko dugo nešto kupila, vidjela ljude na kopnu...“ Rekla je poput nekog djeteta, a potom se panično okrenula udesno kako bi se uvjerila da ih ne sluša nitko poznat.

Stavila je ruku preko usta dok je pogledala oko sebe, a konobar je napokon donio dva mojita. Na pladnju je nosio i dvije tequille, pa je i njih spustio na njihov stol. Nikolina je morala ubiti vrtlog u sebi i bez razmišljanja je potegnula štamplu. Kad je tequilla skliznula niz grlo počelo je ugodno žarenje. Ono je počelo tjerati nelagodu.

Čak i kad bi otišla s Nives do Zagreba, kako bi to opravdala Dujmu? Već joj je predbacivao što ne voli voziti taksi i što ga nagovara da se vrati na studij. Da je znala da se više nikada neće vratiti na studij, ne bi mu dopustila da zamrzne godinu nakon što ju je zaručio. Nakon toga fakultet kao da više nije postojao. Kada bi otišla za Zagreb samo i na dan, zamjerio bi joj. U isti tren dok je o tome razmišljala, mozak je počeo tražiti isprike i rupe u dnevnom rasporedu. Počela je čak kovati plan kako odglumiti smrtni slučaj nekoga od dalje rodbine, kao da kuje bijeg iz Alcatraza.

„To je od onih mladića tamo.“ Konobar je upro prstom u smjeru dva plava Britanca. Bili su glasni i previše samopouzdana.

„Ne možemo to prihvatiti.“ Rekla je Nives.

„Prijateljica već je.“ Rekao je konobar i slegnuo ramenima. Potom odšetao natrag do šanka.

„Popij i ti. Sad je i tako gotovo.“ Zaključila je Nikolina.

„Oprosti. Znam da ti je teško pričati o Zagrebu. Svima je tako kad odu.“ Nastavila je Nives.

„Kako to misliš?“

„Pa, znam da nisi baš imala vremena upoznavati se sa svima, ali dosta žena ovdje je iz većih gradova. Rijeka, Zagreb, Osijek, Zadar, Vukovar. Ima nas od svuda.“

„Nives, pričaš kao da smo kolonija preživjelih iz Prvog svjetskog rata.“ Prasnula je u smijeh. Ona tequilla je počela djelovati. I Nives se nasmijala, ali nekakva nelagoda joj se pojavila na licu već trenutak poslije. Prinijela je žesticu usnama i iskapila je.

Zatim se okrenula i kimnula Britancima u znak zahvale.

„To je zbog tvoje haljine. Mene nisu ni vidjeli.“ Rekla je zatim.

„Nije istina. Jako si lijepa večeras. Morale bismo češće ovako.“

„Da. Kao što smo rekle da ćemo na Banje.“ Pomalo razočarano i sneno nadovezala se Nives.

Konobar je donio još dvije tequille i pokazao u već poznatome smjeru. Nives je odmahнула rukom i stavila svoju ruku na Nikolinu, iako ona nije ni planirala krenuti prema piću. Iako nije vidjela puno poznatih lica u Limoniju, nije htjela davati povoda govorkanjima ili dovesti Nives u neugodnu situaciju. Pogledavala je u smjeru Britanaca. Da je slobodna, sigurno bi se smješkala onom plavokosom, agresivno bijelih zubi i širokih ramena. Samo za zabavu. Ovdje se i tako nikada ništa ne događa. Svi rade isto i to ih usređuje.

Neprimjetno ga je opet pogledala. Bijeli zubi i lijepi osmijeh kod muškarca bilo je ravno dobitku na lutriji. Hrvati nisu toliko brinuli za svoje zube. Svi su pušili i pili i nisu išli redovito kod zubara. Ako je neki Hrvat imao takve zube, vjerojatno je bio gej. Taj nemar kojim su muškarci pristupali sebi bio joj je odbojan. Kod Dujma joj se svidjelo upravo to što je držao do higijene i zdravlja. Jedino je slagao je da redovito vježba. Otkad su bili zajedno nikada nije otišao na trening. Duboko u sebi počela mu je zamjerati taj trbuščić i grudi koje će se uskoro početi slijevati prema dolje.

Nives se ponovno okrenula Britancima dok im je konobar vraćao piće koje su im poslali. Nisu djelovali previše razočarano i ubrzo su kraj sebe imali dvije nove djevojke. Nives je odahnula, a Nikolina je na trenutak poželjela da je opet slobodna. Samo ovaj tjedan poželjela je to previše puta. Zbog odlaska u Zagreb, zbog kave s prijateljicama, zbog ljepšeg života daleko od ovog osinjaka s novom obitelji. Još uvijek se nije mogla naviknuti na njih, a kamoli zamisliti ovako ostatak svog života. Nepravda i nezadovoljstvo nisu jenjavali. Zbog nepravde je isto poželjela biti opet slobodna.

Stigla joj je poruka od svekrve i nije je htjela otvoriti. Taj mali bodež koji je osjetila u želucu, potaknuo je njezine bore mrštilice. Obrisala ju je bez otvaranja. Ako je vožnja u pitanju, morat će pričekati sutra. Mogla je zamisliti njezin zbunjeni izraz lica i to ju je nasmijalo. Nije ni primijetila da se smije naglas, dok je Nives nije pitala što je smiješno.

„Ništa. Sjetila sam se nečega.“ Odgovorila je i podignula čašu mojita u zrak.

„Za žensku večer!“ Rekla je na što joj se priključila i Nives.

Ženska večer pretvorila se u večer rundi i maštanja. Obje su imale dovoljno maštarija o kopnu, koje su morale izreći naglas. Kao da su morale jedna drugoj priznati stvari koje su držale zaključane. Nikolina je bila iznenađena. Prema onome što je dosad znala o Nives, mislila je da je ona oduvijek priželjkivala ovakav život. Možda se ipak bilo moguće prilagoditi. Ipak će se morati još više potruditi, ako misli ostati. „Ako.“ To ako postalo je samo sebi rečenicom. U njemu se odjednom pojavio cijeli svijet mogućnosti.

„Onda. Hoćemo li u Zagreb? Hajde duguješ mi. Nemaš pojma koliko.“

„Ma nemoj. Hajde reci mi koliko si nagovarala školski odbor.“ Nagnula se prema Nives očekujući neki neozbiljni odgovor.

„Dugo. Nisi im se svidjela. Htjeli su neku koja je naša. Zapravo, njihova. Ako ću se pravilno izraziti.“

„Ah, što je tu novo. Svi su mi predbacili što nisam odavde, ali ako ćemo iskreno, tko je?“ Slegnula je ramenima i pogled joj je na trenutak odlutao prema jednoj visokoj muškoj silueti koja joj se učinila odnekud poznatom. Vjerojatno mušterija. Samo njih je i viđala ovo ljeto.

„Htjela sam imati svoj pansion na moru.“ Rekla je Nives.

„Kao gda. Voker. Vrlo „Otac Goriot“. Nadam se da bi bio bolji od njezinog.“ Gurnula ju je ispod stola nogom u nadi kako će je to nasmijati.

„Bio bi bolji.“

„Još uvijek stigneš. Imate veliku kuću. Možete svašta s njom.“

„Ne mogu. Moj dragi želi slobodne gostinjske sobe, da nam dolazi rodbina.“

„Tvoja barem dolazi u goste. Moja nikada ne odlazi.“ Ispalila je Nikolina i odmah se primila za usta, ali Nives se toliko smijala da je zamalo pala sa stolice.

„Toliko o tome da ću večeras biti politički korektna.“ Naslonila je glavu na svoj dlan u nekoj vrsti poraza.

„Ma dobro je. Gle, isprva si mi djelovala tako zbunjeno. Sjećam te se na onom otočiću. Onda kad te Grgur Emanuel zaprosio. Ja i djeca bili smo na plaži i lovili ježince. Mislila sam da ćeš pobjeći s otočića. Nikada ne bih rekla da ćeš toliko dugo izdržati.“ Dok ju je slušala, Nikolina nije odmah registrirala imena svoga muža. Više ih nije ni pamtila. Ona ga je uvijek zvala istim imenom, ali svi oko njega uporno su izgovarali sva tri. Kao da su medalje hrabrosti.

„Svima nam je tako bilo u početku. Sada smo naviknule.“ Nastavljala je Nives.

„Naviknut ću se i ja.“ Rekla je odmah svjesna da ne vjeruje u vlastite riječi. Glazba je postala nešto glasnija nalik klupskoj, a sve u plućima joj je poskočilo izazvavši ugodu.

„Gdje je tebe tvoj zaprosio?“ Upitala je Nikolina.

„Isto gdje i svaki muškarac svaku ženu ovdje – na otočiću.“ Rekla je i zijevnula.

Nikolina je osjetila kako je uroda naprasno napušta.

„Zašto baš tamo?“

„Ne znam draga. To je jednostavno tako. Svaka je bila zaprosena na tom prokletom otočiću. Nevjerojatno, zar ne?!“ Poskočila je sa stolice dok je to govorila.

„Ali, zašto?“ Nikolina je ponavljala uporno.

„Ne znam. Pitala sam jednom, ali svi su me čudno pogledali na to, a ostatak rodbine me ignorirao kad sam ponovila jednom drugom prilikom.“ Spustila je kutove usana prema bradi, kao da tu bitku smatra završenom. Odbacila je kosu s ramena i zagledala se u more.

„To mi je čudno.“ Promrmljala je Nikolina sebi u bradu.

„Je, ali nitko o tome ne govori, pa nemoj ni ti ponoviti moju grešku.“ Odvratila je i nastavila gledati prema pučini.

„Još dva.“ Pokazala je prstima konobaru, dok je Nives i dalje zujala u daljinu.

„Moram na wc.“ Ustala se i otišla, jer je ova nije ni primijetila.

Zasvirala je pjesma „Bailamos“ Enriquea Iglesiasa. Jednom davno voljela je tu pjesmu. Znala ju je već po prvom taktu. Pomislila je kako je ovo potpuno krivi trenutak za toalet.

Dok je čekala u redu njhala se uz taktove i pomislila kako bi bilo lijepo biti tako divlja i neobuzdana kao žene u njegovim pjesmama. Jednom je bila takva. Ona stara živahna Nikolina nikako ne bi čekala red u wc-u s napornim turistima, već bi se nekako snašla. Pogledala je prema muškom wc-u i dok je jedan muškarac izlazio iz njega krajičkom oka vidjela kako je wc iza njega ostao prazan.

Okrenula se i bez previše razmišljanja ušla u muški wc. Bio je prazan. Vrata su se zatvorila za njom i ušla je u jedan od ograđenih wc-a prošavši pokraj pisoara.

Da je ostala u redu, čekala bi još sigurno pola sata. Ženski wc-i su pakao.

Osjećala se ponosna na taj svoj mali buntovnički pothvat sve dok se vrata toaleta nisu opet otvorila. Netko je ušao i zaustavio se kod pisoara. Bilo ju je sram, pa je podignula noge na zahod, da je štikle ne bi odale. Pričekala je neko vrijeme, ali osjetila je kako joj mobitel vibrira u torbici. Muškarac nagnut nad pisoarom sumnjičavo se umirio i okrenuo oko sebe. Nikolina je osjećala uzbuđenje kako joj se penje uz kralješnicu.

Nije htjela ni misliti o tome što bi bilo kada bi je otkrio. Ipak je ovo primitivno podneblje. Sve je moguće. Toga je trebala biti svjesna, čak i u ovoj svojoj prkosnoj epizodi.

Kad je muškarac napokon izašao, brzo je pustila vodu i oprala ruke. Zatim je posegnula za mobitel. Jedan propušteni poziv od Dujma i poruka: „Kad ćeš natrag?“

„Ostat ću dulje. Nives inzistira.“ Odgovorila je i krenula prema vratima. Pjesma je i dalje svirala. Onaj dio koji najviše voli zbog kojeg se približila šanku i naručila dvije tequille. Isprva je mislila jednu odnijeti Nives, ali kad su stigle prvu je odmah iskrenula. Ni sama nije znala zašto, a za drugu se primila i gledala u krugove koje je buka pravila u njoj. Sjetila se svih onih izlazaka kada je bila usamljena vani. Kada se brinula hoće li ostati vječno sama ili će se ipak spasiti i udati. Kakva glupost. Tko je uopće odredio da postoje samo ta dva izlaza? Pogotovo to da je ovaj drugi spas. Mislila je da će ostati stara cura. Napuštena, zaboravljena. Tko bi znao da će osjećati isto i u braku.

Morala se vratiti natrag do Nives. Okrenula se i odjednom udarila o zid od čovjeka. Osjetila kako joj se nešto mokro cijedi niz haljinu. Bila je to tequilla. I pivo. Nosem je još uvijek bila u nečijoj crnoj košulji. Odgurnula ga je i krenula nešto ružno opsovati, ali se našla oči u oči s onim strancem. Pogledao ju je u šoku i bijesu. Nije znao što bi joj rekao osim „Oprosti.“ Zatim je vidio kako joj se pivo cijedi niz svilenu bijelu haljinu. Bio je uvjeren kako će poludjeti, ali ona nije mogla izgovoriti ništa. Iako je pjesma odavno bila završila, još uvijek joj je bila u glavi. Njegov svježi miris s daškom ambara i pačulija prodro je duboko u njezine nosnice i shvatila je da ga predugo gleda bez da je išta izgovorila. Desnom rukom još se uvijek držala za njegovu košulju koja je zbog njezinog stiska bila raskopčana. Primio ju je za ruku kojom se grčevito držala za njega i palcem prešao preko nje. Sjetio se odakle je zna.

„Bio je to dobar sendvič.“ Izvalila je i zbunila ga.

„Taksistice.“ Rekao je i nasmiješio se. Izložio ju je svojim savršeno bijelim zubima. To ju je oneraspoložilo. Stisnula je usne, a na čelu joj se pojavila jasna bora. Imao je osjećaj da će se i zbog te izjave morati ispričati.

„Slobodna večer? Imaš dobrog nekog šefa.“ Uzeo je krpu od konobara i krenuo joj brisati haljinu, ali njezin pogled dodatno se pogoršao.

„Nemam. Ništa nije dobro u vezi šefa.“ Primila ga je za ruku i uzela krpu. „Ne moraš.“

„Oprosti. Haljina ti je... jako... izgledaš... lijepa je.“ Govorio je na engleskom i učinio nemoguće – izmamio joj osmijeh na lice.

„Da. Bila je. Poslat ćeš mi novu iz Amerike ili Engleske. Odakle si uopće?“ Pitala je i osjećala njegove ruke oko struka kojima ju je pridržao da ne padne.

Osjećao se poput nekog napasnika. Čvrsto ju je držao i nije je puštao čak i kad je postalo jasno da neće pasti. Čak i kad je obrisala pivo sa svoje haljine.

Kad je pogledala u njegove dlanove, bilo mu je neugodno i pustio ju je. Iz nekog razloga i dalje je bila namrgođena. Što je to bilo u vezi nje da ju je htio nasmijati?

„Nicola... Nikolina. Poslat ću ti dvije haljine ako treba.“ Nasmiješio se i odgovorila je napokon. Razmaknula je usnice i ugledao je njezine bijele zube. Svidio mu se taj osmijeh, ali

ubrzio je nestao. Kao da je postala svjesna kako je učinila nešto krivo. Samo zato što se nasmijala.

„Ovo je moj...” Okrenuo se da je upozna s poslovnim partnerom, ali on je nekamo nestao i sad se osjećao glupo. Ona je gledala u njega kao da je malo dosadno dijete.

„Hvala ti.” Rekla je iznenada.

„Na čemu?”

„Što si mi pomogao one noći. S gumom. I... što si me častio večerom.” Govorila je još nešto ali nije je čuo. U mislima su mu se riječi koje je izgovarala preklapale jedna preko druge i svidao mu je njezin engleski. Bila je kao u prirodnom okruženju. Nije imala onaj tvrdi ruski naglasak kao većina ljudi ovdje.

„Znači li to da si mi oprostila za ovo večeras?” Nadignuo je jednu obrvu i pogledao je znatiželjno.

Nije mogla prestati gledati u njegove jamice u obrazima. Zatim se primila za prsten i odstupila. Sve misli kao da su najednom nestale i izdvojile je iz mase. Usisale u neki čudni vakuum i odvele daleko od svih.

„Jesam.” Odvratila je bez imalo emocija u glasu i krenula dalje, natrag prema stolu. Logan je ostao stajati i promatrati je kako se kreće. Njezina savitljiva leđa i zanošenje kukovima, ostavili su ga u zanosu. Nije ni primijetio prsten na njezinoj ruci. Maštao je o njoj dok je ispijao piće s poslovnim partnerom.

Nikolina se vratila natrag za stol i sjela preko puta Nives. Ova joj je nešto govorila i pokazivala na haljinu, ali nije joj mogla odgovoriti. Osjećala je snažnu vrućinu kako je otima i pulsira njezinim tijelom. Tako mu se htjela nasmiješiti, ali nije smjela. Bilo kakvo pretjerano pokazivanje emocija, sigurno bi privuklo govorkanja.

Uporno je mislila o tome kako je ispala hladna. Sigurno misli da je neka divljakuša s otoka, koja rijetko viđa ljude. Sigurno misli da ona ovdje pripada. To joj je bila najgora uvreda. Vrelina u njoj od bijesa i želje kao da se pomiješala. Te dvije plime sudarale su se u njoj i jačale.

Ni bura koja je počela puhati kad je sjedala u taksi za natrag nije mogla otjerati tu izdajničku vrelinu u njoj. Prije nego je ušla u kuću, šetala je dok se nije barem malo ohladila.

[Želiš nastavak? Klikni ovdje i vrati se na košaricu!](#)